

Aanpak Laaggeletterdheid Jaarverslag 2023

maart 2024

Inleiding

In dit jaarverslag kijken we terug op het jaar 2023. Welke activiteiten heeft de Kerngroep aanpak laaggeletterdheid in 2023 uitgevoerd? Hoeveel taaltrajecten zijn er gestart? En zijn de doelstellingen voor 2023 gehaald? De focus lag in 2023 op het bereiken van de laagtaalvaardige ouders en jongeren met lage basisvaardigheden.

Dit jaarverslag is opgesteld door de Kerngroep aanpak laaggeletterdheid. De kerngroep is een samenwerkingsverband tussen:

- Gemeente Assen (voorzitter)
- Taalhuis Assen (coördinatie)
- Werkplein Drentsche Aa (WPDA)
- Vaart Welzijn
- Drenthe College
- Bibliotheek DNK
- Gemeentelijke Krediet Bank (GKB)

Taaltrajecten

Nieuwe deelnemers

Onze doelstelling is om jaarlijks 100 nieuwe deelnemers te werven voor een taaltraject. Deze doelstelling is gehaald. In 2023 zijn in totaal 140 nieuwe taaltrajecten van start gegaan. Dankzij de inzet van het Taalhuis en vrijwilligers zijn bij het Taalhuis 57 nieuwe deelnemers gestart in 2023. Bij het Drenthe College zijn in totaal 83 nieuwe deelnemers in 2023 begonnen aan hun taaltraject. Gedurende het jaar namen er in totaal 159 deelnemers actief deel aan formeel of non-formeel WEB-traject. Bij Drenthe College hebben 48 deelnemers hun traject afgerond met een diploma of certificaat.

Deelnemers taaltraject

Er waren in totaal 116 actieve deelnemers met een taaltraject bij het Taalhuis in 2023. In 2022 lag dit aantal iets lager. Van deze groep behoren 12 deelnemers tot de NT1 doelgroep (Nederlands als moedertaal) en 104 tot de NT2 doelgroep (Nederlands als 2^e taal). Het blijft een uitdaging om deelnemers in de NT1 te werven. Een traject duurt gemiddeld 1 tot 1,5 jaar.

Deelnemers cursus digitale vaardigheden

Jaarlijks volgen ruim 150 inwoners een cursus digitale vaardigheden in DNK, bijvoorbeeld de Klik & Tik cursus. De komende jaren zal de vraag blijven stijgen, met name omdat het cursusaanbod steeds verder wordt uitgebreid. De docenten van de cursussen hebben allemaal de training 'Herkennen en doorverwijzen' van het Taalhuis gevolgd.

Activiteiten Taalhuis

Week van de Taal – April

Het Taalhuis Assen heeft meegedaan aan de Week van de Taal in april 2023. Het doel is om meer bekendheid te geven aan het Taalhuis en het onderwerp laaggeletterdheid bespreekbaar te maken.

Ook heeft het Taalhuis de gemeenteraadsleden uitgenodigd voor een presentatie over laaggeletterdheid en een inkijk gegeven bij het Taalcafé. Het Taalcafé wordt elke donderdagochtend georganiseerd in de bibliotheek. Iedereen is welkom en de toegang is gratis. De ochtend wordt geleid door vrijwilligers. Het doel is om spreekvaardigheid te oefenen.

Week van Lezen en Schrijven - September

In september 2023 heeft het Taalhuis Assen weer meegedaan aan de Week van Lezen en Schrijven. Dit is een landelijke campagneweek van de stichting Lezen & Schrijven. Het Taalhuis Assen stond met een promotiekraam op de zaterdagmarkt in Assen. Ook was er een open middag bij het Taalhuis, hier was een ervaringsdeskundige bij aanwezig.

Organisatie 10-jarig jubileum van het Bondgenootschap voor een geletterd Drenthe

In 2023 heeft Assen het 10-jarig jubileum van het Bondgenootschap voor een geletterd Drenthe georganiseerd. Het doel van het Bondgenootschap is om kennis te delen en elkaar te inspireren hoe we laaggeletterdheid in Drenthe kunnen terugdringen.

Vrijwilligers

In 2023 waren er in totaal 95 actieve vrijwilligers bij het Taalhuis. Er zijn 49 nieuwe vrijwilligers bij gekomen. Dit is bijna een verdubbeling ten opzichte van 2022. Het Taalhuis heeft in 2023 drie cursussen gegeven aan de nieuwe vrijwilligers.

Het Taalhuis heeft de behoefte van de vrijwilligers geïnventariseerd. De meeste vrijwilligers vinden het prettig om bijeenkomsten bij te wonen om nieuws, kennis en ontwikkelingen met elkaar te delen. Het Taalhuis heeft daarom in oktober 2023 een avond voor de vrijwilligers georganiseerd en sprekers uitgenodigd. In december is een kerstborrel georganiseerd voor de vrijwilligers.

Aanbod cursussen en ondersteuning in Assen

In de gemeente Assen is een groot aanbod van cursussen zoals taalcursussen, rekencursussen en cursussen voor digivaardigheden. Deelnemers aan een cursus van het Drenthe College kunnen een officieel diploma behalen of een certificaat. Het Taalhuis biedt informele taaltrajecten aan. Het Taalhuis koppelt een inwoner aan een vrijwilliger. Ook kunnen inwoners groepslessen volgen.

Basisvaardigheden bij iWerk

De WPDA en het Taalhuis Assen hebben in 2023 samengewerkt aan een taalprogramma bij iWerk. Medewerkers van iWerk die moeite hebben met de Nederlandse taal kunnen taallessen krijgen. In 2023 zijn de intakegesprekken gevoerd. De lessen worden verzorgd door vrijwilligers van het Taalhuis.

Informatiepunt Digitale Overheid (IDO)

Inwoners kunnen met vragen over de digitale overheid of andere digitale vragen terecht bij het IDO (Informatiepunt Digitale Overheid). Sinds de opening van het IDO in Bibliotheek DNK is een stijgende lijn in het aantal bezoekers van het IDO te zien. In 2021 was dit slechts een enkeling, in 2022 werden er 27 bezoekers geregistreerd en in 2023 kwamen 139 bezoekers met een vraag bij het IDO. Voor 2024 verwachten we nog meer bezoekers, onder andere door verwijzingen van huisartsen.

Specifieke doelgroepen

In 2023 was er extra aandacht voor de groep laagtaalvaardige ouders en jongeren met weinig basisvaardigheden. Hierbij is gekozen voor een wijkgerichte aanpak. Uit onderzoek blijkt dat in de wijken Noorderpark, Assen-Oost, Assen-Centrum, Lariks en Pittelo relatief meer mensen wonen die moeite hebben met lezen, schrijven, rekenen en digitale vaardigheden.

Jongeren met weinig basisvaardigheden

De Bibliotheek DNK draagt bij aan het voorkomen van laaggeletterdheid onder jongeren. Dit doen zij door programma's op het gebied van leesplezier, leesmotivatie en ouderbetrokkenheid bij het (voor)lezen aan te bieden. Deze activiteiten zijn onderdeel van de aanpak Asser Bibliotheek Op School (ABOS). 98% van de Asser basisscholen maakt hier gebruik van.

Daarnaast is in 2023 gestart met Asser Bibliotheek op het voortgezet onderwijs, onder de naam ABOS VO Light. Acht voortgezet onderwijs scholen gaan aan het programma deelnemen. Het doel is om leesplezier onder jongeren te bevorderen en te voorkomen dat jongeren laaggeletterd worden.

Laagtaalvaardige ouders

Het Taalhuis en Bibliotheek DNK hebben in 2022 het idee 'Taalhuis op school' ontwikkeld. Scholen kunnen uit verschillende acties kiezen, zoals een taalklas op school of informatieochtenden voor ouders. In 2023 zijn 4 basisscholen gestart met het geven van taallessen aan ouders, met hulp van vrijwilligers. Terwijl de kinderen op school zitten, werken ouders aan de eigen taalvaardigheid.

Begrijpelijke taal

Alle partners binnen het samenwerkingsverband hebben afgesproken ook in hun eigen organisatie aandacht te hebben voor laaggeletterdheid. De gemeente Assen is bijvoorbeeld gestart met het herschrijven van brieven en flyers. Zodat inwoners en ondernemers begrijpelijke en goed leesbare informatie krijgen. En door aan te sluiten bij de Duidelijk Deal belooft de gemeente in 2024 actief aan de slag te gaan met duidelijkere communicatie.

Kengetallen 2019-2023

In onderstaande tabel is het aantal afgenomen taaltrajecten, trainingen, etc. per jaar weergegeven.

Onderdeel	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal getrainde vrijwilligers Taalhuis	50	41	67	71	95
Aantal trainingen 'herkennen en doorverwijzen'	11	5	0	0***	10
Aantal intakegesprekken door Taalhuis	81	28	67	90	85
Aantal nieuw gestarte trajecten Taalhuis	54	23	44	67	57
waarvan NT1-ers*	13%	18%	32%	11%	10%
Aantal nieuw gestarte WEB-trajecten (formeel en non-formeel)	62	18	69	76	83
waarvan NT1-ers*				36%	11%
Totaal aantal nieuw gestarte taaltrajecten**	116	41	113	143	140
Aantal taalambassadeurs	0	2	5	5	5
Aantal locaties voor Taalhuis spreekuur in de wijk	0	0	1	1	1
Aantal bijeenkomsten/symposia	3	2	2	2	2

* Nt1: Nederlands als moedertaal, NT2 : Nederlands als vreemde taal

** Exclusief trajecten overige organisaties zoals Vluchtelingenwerk, Vlucht Voorwaarts, Humanitas, St Lemat, etc.

*** Organisaties stonden tijdens Corona niet open voor trainingen

Bron: Registratie Taalhuis, Drenthe College en Monitor Volwasseneducatie.

Maart 2024, Gemeente Assen

info@assen.nl

140592

www.assen.nl